

Informant 1

Intervjuer: Du forklarer om metoden.

Intervjuobjekt: Jeg er ingen typisk mattelærer. Jeg er faglærer ved universitet, i engelsk og historie, og har tatt videreutdanning i norsk og matte.

Intervjuer: Hva heter faget?

Intervjuobjekt: Matematikk 1-7. da får jeg kompetanse etter de nye retningslinjene.

Intervjuer: Har du erfaring med utforskende matte?

Intervjuobjekt: Ikke veldig mye. Det er mer den instrumentelle biten der du viser og så skal barna jobbe.

I: Forstår du hva jeg legger i begrepet modellering her?

O: Ja. Modellering for meg er to begrep. Den ene er å vise en type matteundervisning, og så er det modellering når jeg biser barna hvordan en oppgave gjøres. Kall det Lærermodellering og læringsmodellering. De er veldig forskjellige. Det er nesten det motsatte. Jeg vet hva du mener.

I: Hvilke tanker gjør du deg om den typen undervisningsformer før og nå? Var du bevisst på dette før du startet?

O: Ikke på samme måte som nå. Får du dette til på en god måte, vil det endre matteundervisningen og mange barn vil synes det er veldig kjekt. Ofte det du møter på, er at det går trått når de må regne side opp og ned. De er ikke laget slik. Det er vel ingen, men noen har fått det bedre enn andre. Jeg ser at å snu det vil fange mange flere og du vil ha de med deg lengre opp i skoleløpet hvis du klarer å tilrettelegge for dem.

I: Tror du det er noen det ikke passer for?

O: Ja. Det er noen som bare vil bli ferdig. De er veldig raske med å huske ting og lære rekkefølger, slik at de vil se på det og regne det ut slik, så det å sette seg ned og undre... de har løst det før de... de vil ikke ha behov for den biten fordi de allerede er der.

I: Utvikler den en relasjonell forståelse, eller mer en instrumentell?

O: Det vil være en blanding, men før eller senere i et skoleløp vil de bli stoppet. Da vil de trenge den biten. Du kan sammenligne med læringsgruppen. Hva gjør jeg når jeg ikke får det til? De vil møte på det jo lengre opp de kommer. Hvis de ikke har noen strategier for hva de gjør, da vil de gi opp.

I: Da ville de hatt godt av denne type undervisning?

O: Ja, det ville de. Vi snakket om dette med at de ikke tåler motgang. De blir sarte. Alt går ikke på skinner. Hva gjør vi når det ikke passer? De vil nok ikke se nytteverdien i det.

I: Det er interessant. Da jeg snakket med dere som gruppe, da ble det nevnt at mange elever i dag ikke er vant til å være bevisst rundt hva de lærer. De mangler det de lærer.

O: Nå er vi veldig slik at vi har kompetanse mål og læringsmål for timen. Kompetanse er det langsigktige, mens en bit av det er det du har i denne timen. Så de vet hva de skal lære, men vi har ikke jobbet nok med å få dem til å forstå hvorfor de lærer akkurat dette. De forstår at det er dette vi skal holde på med, men å gå under huden og forstå hvorfor er det viktig for meg at 100 meter er det samme som x i antall km...

I: Hvorfor er det viktig?

O: Det er dette med modellering og å oppdage. Hvis du skal måle din vei hjem, er det da smart å måle med musesteg eller vanlige skritt? Hvorfor det? Det er det, å få dem der, føler jeg, vi har vært flinke med utviklingen, de vet hva som er forventet, hva som er på topp for timen, men så mangler vi en liten bit med tanke på å skjønne nytteverdien av det de skal skjønne.

I: Handler ikke det om eierskap og motivasjon også? NÅ HAR JEG VÆRT på tre forskjellige praksisskoler. Alle har en ramme for timen som er at man starter med å presentere målet, og i slutten skal man vurdere om man nådde det. Hvordan tenker du at det funker i møtet med modellering?

O: Vi kaller det rammen for god læring. Og jeg tenker han kan passe ganske godt, for du har det overordnede læringsmålet, og så har vi det med aktive elever. Det er der du vil ha dem til å reflektere over egen læring. Vi er nok ikke der ennå, men tanken er at vi skal komme der. Hvis du får dem til å reflektere rundt egen læring, får man dem også til å reflektere rundt «hvorfor er dette nyttig å lære?» Hvorfor er dette lurt for meg å kunne? Dette med modellering har vi også jobbet mye med. Vi har et vfl-kurs og lærte mye der. Vi har prøvd å få det inn i aktive elever-vurdering, men det jeg ser, er at for å få dem mer aktive rundt sin egen læringsprosess, så må jeg gjøre noe med vurderingen. Den kan ikke komme på slutten, for hvis den gjør det, og vi ikke har nådd målet for timen, hva muligheter har vi da til å endre på innlæringen eller tilnærmingen? Jeg har sørget for å hjelpe dem til å oppleve mestringsfølelse, men det er ikke slik det skal være i lengden. Men de må bli vant til at det er dette vi holder på med. Tanken min er at vurderingsbiten må legges inn MENS de er aktive, at de har innsikt og føler et ansvar og til å endre måten de jobber med det på.

I: Så du snakker om vurdering som mål eller som prosess?

O: Jeg vil ha mer underveis-vurdering slik at de kan endre og nå læringsmålet, men det har med ansvar å gjøre. Elevene må lære det at det er forventinger til dem. Måten vi har gått inn i det på med denne rammen, at slik er det, da vet de at dette finnes og da kan man gå inn og legge vurderingen tidligere. Det må du hvis de skal innse nytten. Hvis ikke så lærer de ingenting, verken de som klarer det eller ikke gjør det. De har ikke tatt ansvar. Men det er vanskelig, for de må læres opp til å ta ansvaret.

I: Med modellering er poenget at læreren skal få eleven til å skjønne at de selv ønsket å lære dette. Hvis læreren presenterer dette i starten, og så skal gjøre dem nysgjerrig på det, hvordan kombinerer du de to? Hvordan får de en genuin følelse, sammenlignet med at målet står der fra før av?

O: Det er et dilemma, for vi har disse kompetansemålene som vi lærer etter og som vi er forpliktet til. Og så lager du deg en plan også. Da har du en tanke om hvordan du skal kjøre prosesjon. Da er det ikke like enkelt å ta det eleven er nysgjerrige på og passe det inn med det du har tatt som prosesjon. Rent praktisk kan det de er nysgjerrig på, være noe du allerede har jobbet med. Det er vanskelig. Jeg vet ikke om jeg har noe godt svar til deg.

I: Kunne løsningen være hvilke mål man formulerer? Uansett, hvis vi går videre, hvis man går inn på kontroll og i modelleringens natur ligger det å slippe kontrollen. Det kan komme andre typer matte inn. Du kan planlegge det, men du kan ikke kontrollere utfallet hvis elevene skal ha den grad av påvirkning tilslier?

O: Det er litt skummelt. Jeg er som person en som liker å ha kontroll og at det er struktur. Det gjør at elevene blir trygge. Det å slippe det er en øvelse. Men jeg har gjort barbiestrikkhopp og det syns de er kjekt. Jeg sa til elevene da; Hva syns dere om å jobbe på denne måten? Det var kjekt å jobbe med annet enn bøker. Hva lærte du mest av? Bøker eller dette? Det var tydelig at de syns strikk var best. De må bli vant til å jobbe slik for at det skal fungere. Jeg tror at i starten så er det en mellomperiode så trenger elevene støtte og faste rammer slik at de blir vant. Så kan du kanskje slippe de litt etter hvert når de vet hva som er forventet, men det er vanskelig å slippe dem når de ikke har jobbet slik.

I: Hva er problemet?

O: Utfordringen er at de ikke vet hva de skal. De skjønner ikke at de skal løse et problem. De vet ikke hvordan. De surrer rundt i læringsgropen. De vet ikke hva de skal gjøre for å komme seg oppover. De er vant til en annen måte å jobbe på. Det å gå gi dem noen knagger, noen stier ut av gropen, for å gi dem knagger, for da tenker jeg at hvis vi klarer det, du må gi dem tid og det vil være kaos, så vil de skjønne etter hvert hva de skal gjøre, men de trenger lærermodellering, rammer rundt det, før de er klar. Litt hjelp, rett og slett.

I: Du trenger testrunder som ikke er vellykket?

O: Ja, det tenker jeg.

I: Vil det hjelpe deg også?

O: Man må tåle å stå i nye ting før man mestrer det. Det vil ikke være supervellykket første gang.

I: Vil dette føre til at du blir mer og mer vellykket, eller at du føler du får flere dårlige opplevelser?

O: Jeg vil ha dårlige opplevelser og føle at dette er ikke noe. Dette er kaos og det er null struktur på noen ting.

I: Hvordan påvirker deg?

O: Hvis jeg skal kjøre dette, så er jeg klar over dette før jeg går inn. Jeg må ha en bevissthet. Her må jeg tåle å stå i det. Det er ikke sikkert det går første, andre eller tredje gangen. Jeg har også kjørt stasjonsundervisning der det rullerer, og når det har vært lenge siden sist, så er det ikke veldig første gangen. Det er kaos, oppgavene er kjedelige, osv., men så går det seg til. Det vet jeg erfaringmessig at man må ha is i magen.

I: Der er du inne på noe dersom du skal lære lærerstuderter om dette. Du har jo denne erfaringen. De har lært at modellering er bra, men har ikke erfaringen for å komme der til slutt. Det kan kanskje bli ekstra utfordrende?

O: Det er klart at nesten alt nytt er ikke å skru på en bryter. Man må tåle å stå i det og tenke det er greit at det er slik før endringene skjer.

I: Den utdanningen du har tatt i matte. Har den påvirket deg når det gjelder utforskende. Har det endret innstillingen din=?

O: Ja, jeg jobber annerledes. Mer videre. For det 1. har jeg en teoretisk bakgrunn jeg ikke hadde, og så har det vært veldig kjekt. Det speiler igjen det jeg tar med meg inn i situasjonene. Det å jobbe utforskende med elever. Man bør egentlig begynne allerede i første klasse slik at man er vant til det. Da har de det med seg. Da slipper vi å begynne på scratch. De vet hvordan det er, hvilke muligheter de har, de er vant med denne løsere formen å jobbe på.

I: Hva tenker du om kollegiet på skolen din, om den omveltningen og møtet med skolekultur?

O: Bergen kommune har satset på realfag i mange år. Dette bør være en del av det. Skolen har egne satsingsområder, da tenker jeg at hvis de velger de regning, så burde det vært et samarbeid med høyskolen, feks, for å få inn denne endringen, men de må starte i første og så ha feks en pilotgruppe de følger oppover, men det er litt urettferdig å tenke at ungene skal skjønne dette når de ikke har jobbet slik før. De har gjerne hatt fire år før de kommer til meg. Da kan jeg ikke forvente at de tenker «Anita, dette skjønner jeg». Det gjør de ikke.

I: Er du den eneste som har tatt denne utdanningen på din skole?

O: Ja.

I: Hvordan er det for deg å komme inn dersom dere ikke får inn et slikt samarbeid med høyskolen og du er den eneste med erfaring fra modellering?

O: Vi er et lite kollegium på min skole. Det er de som har mye mer bakgrunn enn matte enn meg. Vi er godt dekket der med to med høy utdanning. Vi er ganske samstemte. Akkurat her

kunne det vært spennende. Vi kunne fått det til, men det som også ligger til grunn, er at hverdagen tar deg. Hverdagen tar deg. Oj, dette fikk vi ikke gjort. Du må ha ledelsen bak deg og forventinger fra ledelsen, som vi er med å utforme, men det må være forventinger om at vi gjennomfører, og at det er satt av tid til det. At vi får prøvd det ut.

I: Der jeg har vært, har i vært med på møter der de satser på enkelte områder. Da er det feks aktive elever, synlige mål, vurdering, osv. Hvordan kan fokuset på dem utfordre fokuset på utforskende matte. Kan det overskygge andre prioriteringer?

O: Ja, det kan det. Du klarer ikke å ha like stort fokus på alt. Da blir det liggende på siden. Men aktive elever er i aller høyeste grad inn i den utforskende biten som matten ønsker, så slik, hvis man har god ledelse, så kan man trekke de røde trådene, men man må være på, for utviklingsarbeidet skal alltid, i teorien, gjenspeiles i klasserommet fordi det skal komme elevene til gode. Hvis en klarer å knytte det opp mot noe som man allerede jobber med, så er det ikke ekstraarbeid. Da er det noe vi allerede jobber med.

I: Så det å koble aktive elever og utforskende, feks?

O: Ja.

I: For aktive elever kan være en del, men det kan også være at de får snakket ila timen eller samarbeidet eller mye forskjellige. Kan det være en fare at aktive er fokus, om det kan utfordre fokuset på utforskning?

O: Det er begrepet aktive elever (du stiller spørsmål ved). Vi har definert begrepet. Vi må ta det opp igjen. Det aktive er når de har snakket, jobbet, de har ikke bare vært stille og rolig, feks i matten at de har sittet stille, men aktive elever er jo egentlig det at de har noen refleksjoner rundt sin egen læring, så den bevisstheten de har rundt sin egen læring, det er det som egentlig er dette begrepet. Så du kan ha en aktiv elev som kan sitte og lese hvis han sitter og reflekterer aktivt rundt noe, det er kanskje ikke så lett å se, men hvis han reflekterer rundt det han leser...

I: Da er du veldig inne på dette med hva aktiv matte står for, at de selv skal utvikle en bevissthet. Men at man kan glemme dette...

O: Vi har hatt det oppe på utvikling hva vi tenker at aktive elever er. Men det er nå en stund siden. Vi er forholdsvis samstemte, og vi er positive til utviklingsarbeid, vi syns det er relevant og kjekt, men slik er det ikke alle steder. Det vet jeg. Har du et personal på 80, er det noen som streiker. Da er ikke endring enkelt. Da er forventinger og ledelse viktig. Det at du kan gjøre det relevant i forhold til at det skal komme elevene til gode. At det ikke bare er teorien, men noe du har med deg inn.

I: Hvordan oppdatert er dere på nyere forskning?

O: Vi har tatt noe nettstudier. Det er kunnskapsutv. For personalet og vi har testet ut en del underv.opplegg og hatt det inne i utv.tiden og på en måte snakket om erfaringene våre, hvorfor funket det, funket det ikke. Det er jo ganske relevant inn mot elevene. Jeg husker

aldri dette begrepet, men.... Hvis du tenker at du lærer, så skal du lære i en sløyfe, fordi du skal stoppe og tenke «funker det?», var det bra, var det noe jeg kunne gjort annerledes med det jeg gjorde med elevene nå? Hvis du får til å endre noe, da har du en sløyfelære. Dobbellæring eller noe. Du stopper ikke bare opp med én utprøving, men prøver å endre for å komme et hakk videre og bygger på tidl. erfaring.

I: Jeg har bygget opp spm etter den didaktiske relasjonsmodellen. Når man planlegger en økt, tar man hensyn til mye. Den har samlet de hovedmomentene; elevforutsetninger, lærerforutsetninger, mål og vurdering og rammefaktorer, samt innhold. Hvis innholdet er modellering, så handler det om hvordan de andre påvirker dette. Vi har snakket om mye av dette. (...) Det vi ikke har snakket om, er tilpasset opplæring.

O: Hvordan hensynet til enkeltelevers behov kan påvirke deg. Sosiale forhold, aktive passive elever, hvordan dette kan påvirke bruken din av aktiv modellering. Noen elever må ha veldig tydelige rammer, hvis ikke blir de utrygge, og da kan det skje veldig mye rart i et klasserom, som ikke har med læring å gjøre. Det kan være så forstyrrende at læringen til de andre elevene blir ødelagt.

I: At noen trenger å vite hva som skjer?

O: Ja, det kan gå utover hele gruppen. Læringen til de andre kan bli forstyrret. Jeg tenker at den utforskende matten ikke er noe hinder for de som syns matte er vanskelig. Det har jeg sett at det syns de er kjekt.

I: Kan det hende at de kan være løsningen?

O: Ja, absolutt. De får være mer påkoblet. Det passer dem ikke å lese i boken og forstå tallene og oppgavene, men det å være mer praktisk, vil være et pluss for dem. Elevene generelt forstår ikke hva som er forventet av dem. Kaosfaktoren kan bli litt høy.

I: Kan det være et problem at noen elever blir mer aktive på bekostning av andre?

O: Ja, noen vil bare sige med. Dette handler om ansvar og forventinger. Noen vil sige med og gjerne gjøre lite ila disse timene. Da lærer de ikke noe særlig. Men lærer de mer av å sitte og regne? Får de mer forståelse av det? Jeg vokste opp i en tid der alt var veldig instrumentelt. I voksen alder har jeg skjønt noen sammenhenger og tenkt «herlighet», javel, er det slik det henger sammen? Nesten så du kan bli litt flau. Du tenker bare, jaja, det gikk jo dette også. Man husker og pugger, så trenger man ikke noe mer. De som er der, noen av dem, vil nok ikke kjenne at det er noe i det at de lærer. Den er der. En øvelse for oss som skal underveis på den måten, vi burde fått øvet oss, vi også. Gode måter å gå inn i det på.

I: Er det noe du savner?

O: Ikke nå. Jeg føler jeg har en del jeg kan ta utgpkt i, men det er jo flere som burde hatt det. Som burde prøvd ut med elever. De er ikke vant til å jobbe på denne måten. Det må i starten foreligge noen føringer. Rammer har man jo uansett, men jeg tror noen av de rammene må ligge der.

I: Hva tenker du da konkret? Ting de må huske på?

O: Jeg tenker at de må ha noe, jeg kan ikke bare spørre «hva lurer dere på?» Jeg må vise dem noen tanker og bilder og situasjoner og så kan de velge utfra dem. Så må jeg ha noen kriterier, «hva lurer du på, hvordan skal du finne ut av det? Hvilke måter kan du bruke?» Jeg må læremodellere litt for å få dem trygg på hva som er forventet. Etter hvert når de er vant, kan jeg legge det bort og at de selv kan finne en problemstilling og noe å omsette matten i situasjonen, finne matten i situasjonen, men de må få en sjanse ... når de kommer i 5., 6., 7, så har de gått 4 år på skolen, de er ikke så små at de lurer på så mye som de gir uttrykk for. Da må de få en sjanse... at de får vite hva som er forventet av dem.

I: Selvsagt er det forskjell på hvilket trinn de er på knyttet til nysgjerrighet. Må du hjelpe dem å bli nysgjerrig? Å hente ut ting som kan trigge dem?

O: Ja. Jeg kan med en guttegruppe få de koblet på med spill, Fortnite, osv, men det er mer mye mer i verden enn det.

I: Da er det opp til deg? At du må være våken og finne matten?

O: Ja, for jeg må treffe dem. Det er matte i mye, men det er ikke sikkert at jeg klarer å treffe dem hver gang.

I: Du må treffe med tema... det kan være vanskelig dersom du ikke treffer elevgruppen godt nok?

O: Det er klart at hvis du kjenner dem, så har du bedre forutsetninger for å treffe dem, selvsagt. Men siden de ikke har jobbet noe særlig på denne måten, så må rammen ligge litt fast. Jeg kan godt ha kaos, selv om jeg ikke alltid liker det, men jeg kan ha kaos hvis jeg ser at det er konstruktive kaos. Hvis jeg ser at det er kaos der ingen tar ansvar, er mer opptatt av hva man spilte i går eller spille sammen i dag, da har jeg mistet dem. Det er derfor jeg ønsker denne rammen rundt. At dette er læring. Dere skal, ved hjelpe av disse kriteriene, få lov til å gjøre det litt på deres egen måte. Dere skal få finne ut av det selv, men dette er det som er forventet av dere.

I: Du har mange kompetansemål du skal igjennom. Er du vant til at du har en rekkefølge og årsplan med målene fordelt utover. Hvordan er det i møtet med en åpen undervisningsform der du kan risikere at ganging glir over i brøkdelen.

O: Da er det fleksibiliteten i det. Har du muligheten til å snu på det, eller blir det et domino som faller?

I: Er det et problem at de har om ulike emner samtidig? At man ikke følger en plan, men at ting kommer opp underveis, feks ganging sammen med brøk, om det er et problem eller om det .. at man ikke deler det like mye opp

O: Du spør om elevene får mulighet til å forske, selv om det er litt utenfor læringsmålene for perioden? (*du presiserer spm....*) Man blir styrt etter kompetansemålene. Så handler det om utforskning og å gripe elevene der de er. Jeg har ikke vansker med om de plutselig oppdager sammenhenger som går utover kompetansemålet. Det er en styrke. Da kan ikke jeg bli styrt til at de ikke kan få søke det. Da har jeg tapt. Hvis de finner sammenhenger, så er jo det et pluss.

I: Må du gjøre om på måten du har lagt opp faget på?

O: Jeg tenker jeg kan ha kompetansemålene slik jeg har gjort. De kan være ganske vide. Så tenker jeg vel at det er det overordnede. Så har du læringsmålet, så blir resten en bonuslæring. Det er dette vi har hovedfokus på. Hvis de oppdager sammenhenger under andre kompetansemål, så er det bonuslæring. Men jeg må ha ett mål jeg jobber utfra. Men jeg ser det ikke som en ulempe om det sniker seg inn noe, men det er dette vi i utgpkt jobber med. Resten er bare god læring.

I: Hva er du avhengig av for å få mest mulig ut av modelleringsoppgavene og dekke kompetansekravene?

O: Da er du på planleggingen min, da.

I: Og lærerstyring vs elevstyring ...

O: Jeg tenker at den blir lærerstyrt i starten, men jeg ville hatt et læringsmål og gir ulike emner de kan velge fra som jeg tenker kan touche på det som er kompetansemålet. Så får de jobbe utfra det.

I: Så må du vel ha en visst kontroll underveis? Når du inntar en annen type rolle i arbeidet?

O: De er voksenavhengig, det er også noe å lære. Det er noen som kan bli frustrerte hvis jeg ikke skal inn og hjelpe dem og vise dem hvordan de skal komme frem til svaret.

I: Vil du selv klare å holde deg?

O: Det spørs, det er øvelse. Jeg tenker at det må bli en overgang. Hvor de blir kjempefrustrert, da mister de motivasjon og mestringsfølelse. Det å stoppe den... vi har så lyst til å hjelpe...

I: Er det noen andre sider ved deg selv om kan føre til at du lar være å bruke modellering? Det er åpent og du vet ikke hvor avansert matten du trenger er?

O: Kanskje litt, men vi har en del med høy mattek kompetanse. Da tenker jeg at jeg kan hente hjelp.

I: Så du ser ikke det som en stor utfordring?

O: Nei, jeg tror ikke mitt kunnskapsnivå kommer til å stoppe det. Da tenker jeg at jeg må hente hjelp, men det er en annen måte å tenke på og legge opp undervisningen på. Det er en øvelse å skulle se matte i ulike situasjoner og omsette dette. Det krever jo noe av meg og alle lærere å jobbe slik.

I: Hva tenker du om fantasi og kreativitet opp mot et kompetansemål... da står det ofte på din kreativitet og fantasi.

O: Kompetansemålene er ofte veldig store og vanskelige å forstå. Hva er det egentlig? Det kan stoppe litt der. Er du sliten, så kan det spille inn. Det er klart. Det er hverdagen. Har man en liten idebank og noe å hente, så er det lettere å søke det opp og finne det.

I: Facebookgrupper, hjelper det?

O: Jada, bruker jo nettet og søker på det som ligger der ute av ideer. Man trenger ikke finne opp alt på nytt.

I: Bruker du bøker?

O: Nøe.

I: Hva da?

O: Jeg deler ofte timene med at de har noe praktisk, måling feks der brukte vi at de skulle måle rommet, fra centimeter til diameter til mm, det var det praktiske. Så jobbet de i boken med måling, så delte jeg det opp med at de fikk være litt på nettbrett på dragon box der jeg flytter dem rundt. Og så hadde de krig med kort, så jeg prøver å variere. Å kun sitte i bøker det blir for ensformig for dem.

I: Hvilke lærerbøker har dere?

O: Multi.

I: De har jo en lærermanual der de gir mye å ta utgpkt i og har brutt ned målene og formulert egne mål som kan være grunnlag for alt ditt arbeid.

O: Jeg bruker det noen ganger. Det kan være vanskelig å tenke tema og ikke ta det store kompetansemålet. Du må bryte det ned til delmål. I dag skal du lære omkrets, det gjør jeg.

I: Hvordan tilrettelegger multi for utforskende?

O: Nei. Jeg har tenkt på det vi har lært nå via utdanningen, og den matten i 1,2,3 akt, det har Bergen kommune vært innom den nye måten å lære på for ungene. Så jeg har tenkt på den biten som utforskende. Men jeg har ikke tenkt på mye at jeg skulle ta utgangspunkt i bøkene på samme måte.

I: Mange lærere tar utgpkt i disse delmålene i muliti. Kan det styre undervisningen multi har lagt opp til?

O: Det gjør den jo om du bruker det slavisk, Da vil du ikke kunne jobbe utforskende, Da må du ha det store målet og så noen kriterier. Så må det de finner ut av komme underveis, men du må ha et holdepunkt i det jeg skal planlegge undervisningen som er kompetanse målet. Jeg bruker dem av og til i multi, men det kan du ikke gjøre hele tiden.

I: Alle kommer inn i et mønster. I hvilken grad tror du at dine varer og det du er vant med kan være en utfordring for deg mtp modellering?

O: Det har litt med forventningene å gjøre. Du har ganske mye fremme i pannen som du skal forholde deg til. Du må ha fokus på det. Jeg har ikke fokus på det hele tiden. Det er ikke reelt. Nå har vi fokus på aktive elever, mål for timen og vurdering, det kommer til å fortette. Hvis jeg klarer å pakke den inn der, så vil jeg holde den oppe. Men man detter inn i et mønster og blir litt lettvint og man er mer påkoblet andre ganger. Men det er viktig å bli påkoblet igjen ved visse mellomrom.

I: Hva tenker du på da?

O: Jeg kan klare det selv, man har et ansvar. Men skolen har flere ting de jobber med. Det å gå en «aj, nå m vi huske på den», så gjør det noe med at .. det er viktig at lærere utvikler seg og ikke bare blir et mønster. Så tenker jeg at lærere blir kjedelige hvis de aldri er interessert i å prøve noe annet. Det kan bære det samme stoffet, men at det er pakket inn på en annen måte. Det må ikke være revolusjonerende.

I: Hva er problemet om man glemmer dette?

O: Da må et opp på skolenivå.

I: Hva tenker du da?

O: Da tenker jeg på utv.tid. da må det komme opp der og bli tatt fatt i.

I: Skjer det? Er det opp til deg?

O: Nå skal vi i gang med ny læreplan om dybdelæring. Men vi skal allerede nå se på den og der vil dette komme inn. Det er klart at jeg vil kunne påvirke det og ha tanker på det. Men det er mye som skal inn.

I: Hva hvis du var nyutdannet, uten mot eller gjennomslagskraft. Hva tenker du da om ny plan hvis ingen skolen tar det private initiativet?

O: Det er ulikt hvordan de vil gjøre det med planen, men vi får den et år før slik at vi skal kunne gå igjennom den. Den forrige (ko6) kom jo bare. Der det var ulike tanker om hvordan den skulle brukes. Nå har vi en sjanse til å felles gå igjennom den og se på hva vi skal og

diskutere begrepene. Hva er dybdelæring, hva er det? Skape et felles plattform og grunnlag for å jobbe videre med det.

I: Og da undersøke den?

O: Å være nyutdannet er personavhengig. Har du noen som...de har fått direkte spm, dere kommer rett fra skolen, hva er det dere lærer? Hva gjør dere igjennom? Hvilke tanker har dere som nye? Jeg kan ikke prate for alle skoler, men de vi har hatt, har hatt en stemme inn.

I: Hvor stor grad av frihet har du til å gjennomføre slik i ditt klasserom?

O: Det står jeg ganske fritt til.

I: Du er ikke avhengig eller forsvere dem overfor rektor?

O: Jeg ville nok ikke det, men mer generelt kan man jo forsvere det mtp lærerplaner. Jeg tenker...

I: Rektor har press på seg, det er nasjonale prøver. Om du tror det er sjans for å møte på skepsis hvis man holder på så frie opplegg?

O: Det tenker jeg. Du har mye du skal igjennom, men all undervisning må ikke være forskende. Man kan ha det i noen timer og så ha fokus på øvelser rettet inn mot nasjonale prøver også, det kan man. Den type oppgaver som møter dem der. De fleste skoler har forberedt elevene på hvilke typer oppgaver som venter dem der. Man kan forsvere undervisningsmetoden med å knytte det opp til den nye lærerplanen og dybde og aktive elever, rammer for god læring, men hvis du blir sett hardt i kortene og være nyutdannet, så kan det være vanskelig.

I: Kjerneelementer; modellering og utforskning er kjerneelementer. Jeg tolker at man da vil ha stor grad av det. Vil du ha is i magen til det når du møter nasjonale prøver?

O: Det er et spm, da. Men jeg må forholde meg til lærerplanen. Det er den som styrer. Jeg har egentlig ikke noe valg.

I: For her blir det jo et møte mellom tradisjon og det man er vant med og en lærerplan som representerer mye som er ganske motsatt.

O: Her er det profesjonen. Jeg må forholde meg til det nye og kjerneelementer. Det må jeg. Det handler om utvikling for min del. Jeg kan ikke la være å forholde meg til det. Da gjør man ikke jobben sin. Kompetansemålet er vårt styrende, man kan ikke velge vekk det når det kommer noe nytt. Man skal ikke styres etter bøkene.

I: Men det er ikke så lenge siden ting var pensumstyrt. Kunnskapsløftet tilsier noe annet, men det henger igjen. Det er alltid en fare for at det henger igjen... Din egen motivasjon og lyst og hvilken lærer du ønsker å være. Hvordan påvirker det valgene du tar?

O: Det beste er når du opplever en god time. At det funket. Da er man happy. Motivasjon er når jeg prøver ut ting og opplever at det jeg ønsker, det funker. Jeg får det til. Det jeg ønsker å oppnå, det fungerer. Men det er ofte slik at ting tar litt tid, det skjer ikke med en gang

I: Man skal vite at elevene har lært det de skal lære. Hvordan tenker du at det kan være noe som hindrer deg fra å velge modellering.

O: Det må være at jeg har tenkt at det er noe helt bestemt de skal lære, og de kommer opp med noe annet. At jeg har vært snever. At det vil stoppe meg fra å bruke modellering som metode. Men det kan hende at det må være litt både og. Jeg må gjøre det på en annen måte enn om jeg bruker de store kompetanse målene.

I: En annen ting er tid. Det er tidkrevende. Har du nok tid? Er det tilrettelagt?

O: Jeg har litt tidspress. Det er andre ting som skjer. Vi har to dager jeg studerer, tre på jobb, og da mister jeg fleksibilitet til å flytte rundt på timer så er det noen mandager der vi gjør andre ting. Da blir man litt i klemmen, du ser du skal jobbe utforskende og de er bare kommet litt i gang med den delen, men nå går det 14 dager fra vi kommer på igjen. Det blir for lang tid. Så det er klart den faktoren har jeg inne.

I: Planlegger du time for time?

O: Det varierer. Nå har jeg planlagt en større bolk på tid og måling.

I: Store bolker, er det mer plass da til modellering hvis man ikke tilpasser det til en og en økt?

O: Jada, jeg ser den. Det må være slik. Du kan ikke styre hvor langt de kommer om man har lagt til rette for en slik oppgave. Da vil du ikke kunne styre det, men jeg kan prøve å sette en tidsbegrensning. Her tenker jeg vi må være ferdig. En ramme.

I: Tenker du at du kun kan det hvis du kommer i mål, eller kan man sette i gang og så ta det et stykke? Er det med i din avgjørelse av du må vite at dere rekker å bli ferdig?

O: Det kan jeg aldri vite. Kanskje er ikke målet å bli ferdig. Det kommer litt an på hva en jobber med. Noen ganger tenker jeg at målet ikke er å bli ferdig. Det er å jobbe på en spesiell måte og opparbeide seg denne metoden. Kanskje hensikten er å få spurt dem «hva syns dere, hva fant dere, hvor langt kom dere, hva kunne dere jobbet annerledes med?». Det er å finne en god oppskrift å komme i gang med det på. Også for meg...

I: Foreldre. Forventninger...

O: Der har vi nettopp fått tilbakemelding fra brukerundersøkelse. Det var ikke så lystig. Det de ønsket, var at de ønsket større medvirkning i barnets regneutvikling. I år har vi kun kjørt lesing, men også litt skriving. Jeg tror svaret hører sammen med det. Vi har fått en oppgave der vi skal tenke også hva som vi ønsker å fortsette med, tre områder til forbedring. Der skrev jeg opp dette med foreldrenes medvirkning til regning. En av forslagene var at det går

an å sende hjem ulike regneoppgaver som foreldre og familie kan gjøre sammen, spill, grublis, sånne ting, slik at vi ser at dette er en del av undervisningen. Det kan være at de blir invitert inn i matten. At de får oppdage matte i ulike situasjoner. Det kan være å sende mattesenter, som lesesenter. Det som er viktig, osv. Jeg regner med at det finnes. Hvis foreldrene opplever at de har for lite medvirkning og påvirkning, så kunne det vært interessant.

I: Hva er utfordringer knyttet til dette med foreldre og å skulle jobbe utforskende?

O: Jeg tenker at det handler om et godt skole-hjem-samarbeid og at info som er gitt er tydelig.

I: Men ville instrumentelt vært lettere overfor foreldrene å forsøre det?

O: Jeg tror noen ville syns at denne måten er litt mer spennende. Fordi når du sitter slik og pugger, så er det ikke sikkert at du husker så mye utenom akkurat når du blir testet.

I: Tror du de stoler på dere når dere bruker modellerende – at dere kommer igjennom det dere skal?

O: Åpenhet er en nøkkel, og info. Så kan en dokumentere det en jobber med. Det må de gjerne få innsyn i. Så vil jo disse nasjonale prøvene komme, så jeg tenker at det å endre arbeidsmetode vil ikke nødvendigvis gjøre at de mister tiltro. Men å gjøre dem oppmerksomme på at det er en endring i kompetansemålene, det må det være åpenhet rundt.

I: Hvis du prøver å se for deg at du planlegger, hva mener du er hovedutfordringene som du virkelig har helt fremst, som gjør at du ikke ville valgt modellering?

O: De elevene som sviver rundt og flyter med og gjerne forstyrrer de andre, det er én. At det kan være vanskelig å treffe dem, få dem på, motivere. Og at jeg ikke klarer å strukturere økten på en slik måte at de får noe ut av det.

I Er det noe mer du tenker?

O: Nei, du har spurt om det meste.